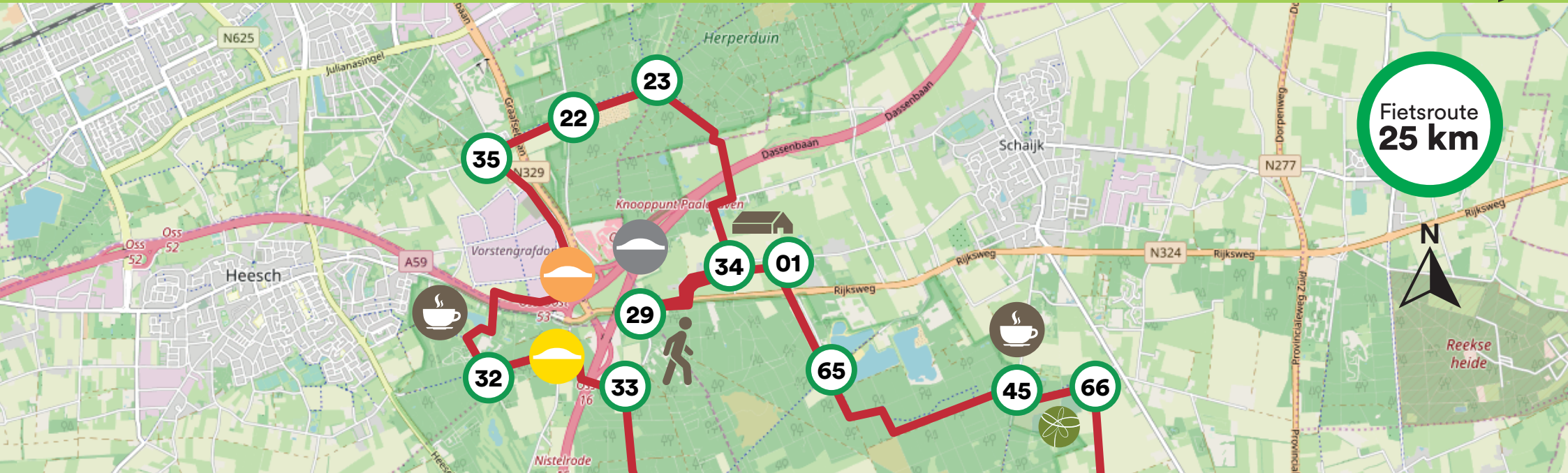
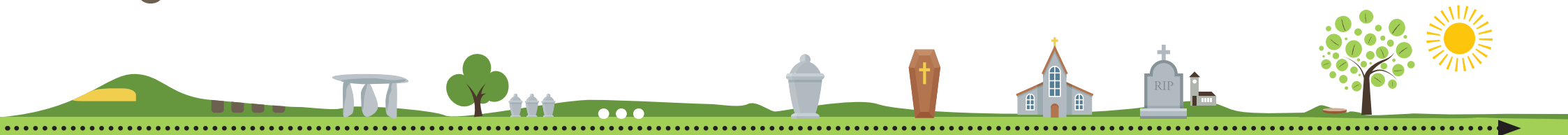

Begraven door de eeuwen heen

NA KNOOPPUNT 91:

Bij het verlaten van de Natuurbegraafplaats slaat u rechtsaf richting knooppunt 91. U fietst nu door Nabbe gat. Dit is een buurtschap in de gemeente Landerd. Van 91 fietst u richting 92. Rijd alsm aar rechtdoor. De Weversweg gaat over in de Brobbelbiesweg, en die gaat weer over in de Zeelandse Dreef. U fietst nu dwars door het begraafingsgebied van de Maashorst, waar u Wisenten, Taoussen en Exmoorpony's tegen kunt komen. Aan het einde van de weg gaat u links het fietspad op. Dit is de Zevenbergseweg richting knooppunt 68. Op de kruising met de Keltenweg slaat u linksaf naar het urnenveld van Slabroek. Neem daar een kijkje bij het graf van de Vorstin. De informatie hierover is te lezen op het infopaneel. Ga terug naar het fietspad en vervolg uw weg linksaf. Aan de rechterkant ziet u Natuurcentrum De Maashorst liggen.

START

Natuurcentrum
De Maashorst
Erenakkerstraat 5
Nistelrode

33

GRAFHEUVEL UIT DE BRONSTIJD

Deze grafheuvel ligt te midden van vele andere grafheuvels in het gebied, heel dicht bij Vorstengrafdonk, waaruit we kunnen concluderen dat er eeuwen geleden één groot grafveld of urnenveld moet zijn geweest.

Deze grafheuvels werden opgebouwd uit omgekeerde heideplaggen. Zo zijn ze ook nu nog terug te vinden.

32

RESTAURANT 'T BOMENPARK

Vorsselweg 3
5384 RW Heesch

45

CHARME CAMPING HARTJE GROEN

Udensedreef 14
5374 RK Schaijk

35

HET VORSTENGRAF VAN OSS

Het Vorstengraf ligt in archeologisch gebied Paalgraven/Zevenbergen. Deze grafheuvel is ontstaan in de vroege ijzertijd (circa 700 v Chr.) en ligt bovenop een kleinere grafheuvel die 1000 jaar eerder (in de bronstijd) is aangelegd.

De Vorstengrafheuvel is met een doorsnede van 53 meter de grootste van Nederland, en is beroemd door de rijke grafgiften, waaronder een ritueel gebogen ruiterswaard en een grote bronzen wijnemmer. Onder het viaduct ziet u de geschiedenis geschilderd!

66

NATUURBEGRAAFPLAATS MAASHORST

Een oeroude traditie in een oeroud gebied. Natuurbegraven is niet alleen de vroegste manier van begraven, maar ook heel natuurlijk. Op Natuurbegraafplaats Maashorst, die 26 hectare telt, is de mogelijkheid om zelf een mooie laatste rustplek uit te kiezen, in de natuur, voor de eeuwigheid. Tussen zonsopkomst en zonsondergang is de natuurbegraafplaats vrij toegankelijk voor iedereen. Verlaat de natuurbegraafplaats en ga hier rechts af.

68

URNENVELD MET VORSTINNENGRAF

Of was het toch een vorst...? Lang dachten archeologen dat de vele grafheuvels die hier gelegen waren, helemaal verdwenen waren. Heemkundegroep Uden hield echter hoop. Bij het beëindigen van de landbouw op dit deel

van de Slabroekse hei, werd in 2005 opnieuw archeologisch onderzoek gedaan. Er bleken nog honderden graven te liggen uit verschillende tijden, te weten de bronstijd, ijzertijd en Romeinse tijd. Enkel urnengraven en maar één begraving. Dat was heel bijzonder. Dit moet een persoon van aanzien zijn geweest. Men vond een vorstin. De fraaie bronzen armbanden die met de dode meegegeven waren, wezen daarop. Haar graf was voorzien van rijke grafgiften.

29

OPTIE voorbij knooppunt 29

ARCHEOLOGISCH MONUMENT PAALGRAVEN

Als u knooppunt Paalgraven nadert, kunt u zich waarschijnlijk nauwelijks voorstellen dat u dwars door prehistorische grafvelden rijdt. In de 19e eeuw lag hier een immense heide met 3 groepen

grafheuvels waarvan men vermoedt dat ze bij elkaar horen; Vorstengrafdonk, Zevenbergen en Hooge Vorsel. Dwars over deze grafvelden heen zijn door de eeuwen heen paden, wegen en snelwegen aangelegd. Sommige grafheuvels op het prehistorisch grafveld Zevenbergen zijn omringd door palen.

De grootste heuvel heeft een diameter van 36 meter. Deze verzameling heuvels - waarvan men vroeger niet wist dat het grafheuvels waren - kreeg in de 18e eeuw al de naam 'Zevenbergen'. Ook toen was het een kruispunt van wegen. Rond 1835 is de herberg 'Het Zevenbergse Huis' gebouwd, een belangrijke pleisterplaats en halte voor de postkoets tussen 's-Hertogenbosch en Grave. Volg de schildjes 'Prinsessengraf'. Fiets tot het 2e hek, parkeer daar de fiets en loop het laatste stukje over het ijzeren loopbruggetje naar het graf.

Begraven door de eeuwen heen

Fietsroute
25 km

Al veertig jaar is Natuurcentrum de Maashorst gevestigd in dit prachtige stukje Brabant, vlak bij het prehistorische grafveld waar zo'n 2.500 jaar geleden al mensen werden begraven.

Het graf van de Vorstin getuigt hiervan. De Natuurbegraafplaats bevindt zich aan de andere kant van de Maashorst. Wij vinden het mooi om deze twee bijzondere plekken met elkaar te verbinden door middel van de fietsroute 'Begraven door de eeuwen heen'. Deze knooppuntenroute van 25 kilometer leidt u langs verschillende plekken die zeer de moeite waard zijn voor mensen die in de geschiedenis willen duiken. Wij zijn dan ook blij met onze samenwerking en hopen hiermee in een informatiebehoefte te voorzien, en - niet op de laatste plaats - u een fijne fietstocht aan te bieden.

Wees welkom bij Natuurcentrum De Maashorst te Nistelrode & Natuurbegraafplaats Maashorst te Schaijk.

Natuurbegraafplaats
Maashorst

Frans Baan 2
Schaijk

Natuurcentrum
De Maashorst

Erenakkerstraat 5
Nistelrode